

MLÁDÁTKA – úvod do metodiky - nejmladší

- Jsi oddílový vedoucí nebo instruktor?
- Jsou ve tvém oddíle děti převážně ve věku 5–7 let?
- Přemýšlíš občas, jak si poradit s dětmi, které mají svá hyper-, dys-, zdravotní omezení, jsou prostě trochu „jiné“ než ostatní?
- Hledáš zajímavé náměty pro činnost oddílu nebo pro celotáborovou hru?

Pokud jsi na některou z otázek odpověděl ANO, pak právě pro tebe je určený tento materiál.

Najdeš v něm nejen spoustu námětů, her a aktivit pro děti z kategorie nejmladších, ale i praktické rady a poznámky, jak přiblížit běžnou činnost oddílu i dětem se specifickými vzdělávacími potřebami.

JAK S METODIKOU PRACOVAT?

Materiál obsahuje takové množství aktivit, aby se daly využít pro činnost oddílu v rozpětí jednoho školního roku a to jak na schůzce, víkendovce či letním táboře. Aktivity na sebe nenavazují, takže je jen na tobě, které do svého ročního plánu zařadíš. Aby činnost oddílu byla vyvážená, měl bys kromě oblíbených činností zařadit i „ochutnávku“ něčeho jiného, netradičního. Možná budeš překvapený, jak se bude taková „jiná“ schůzka dětem líbit.

Možná tě teď napadá: „To je sice hezké, ale jak mám namíchat aktivity pro oddíl, když v něm mám i starší děti?“ Spoustu aktivit můžeš využít pro celý oddíl, starším dětem můžeš nabídnout aktivity z programu pro další věkové kategorie. Mnohdy je lepší děti rozdělit podle věku do menších skupin a připravit pro každou samostatný program, alespoň na část schůzky.

Program je tematicky členěný obdobně jako navazující Zvířátka. Je vhodný pro děti, které ještě nečtou a nepíší. Aktivity jsou připravovány převážně v rozsahu jedné vyučovací hodiny. S ohledem na věk dětí předpokládáme, že se bude většina činností odehrávat v klubovně případně na přilehlém hřišti nebo zahradě.

Schůzka je organizačně členěna na několik částí. V hlavní části se věnujeme novému tématu. Nezapomínejme tuto část doplňovat vhodně zvolenou legendou, říkankami a básničkami. Na tuto navazuje část pracovní-výtvarná, která doplňuje hlavní činnost. Cílem je, aby si děti z každé schůzky odnesly něco, na čem samy pracovaly. Součástí musí být i hry.

Jsi zvyklý připravovat celoroční hru s nějakým námětem? Nebo chceš využít nabízené aktivity pro přípravu celotáborové hry a uvítal bys k nim nějaký příběh? Pak můžeš využít legendu Mládětek.

LEGENDA – MLÁDĚTKA

Na kopečku nad městem (vesnicí) byl lesík. Na kraji toho lesa na pařezu seděl rozčuchaný a do tlusté knihy zahloubaný Sovík. Vůbec si nevšiml, že se k němu z různých stran sešla malá zvířátka. Medvíďe s batohem na zádech a kompasem v tlapkách se ztratilo na průzkumné výpravě lesem a potřebovalo se zeptat na cestu. Koťátko se k pařezu zakutálel ze hřiště míč, se kterým si právě hrálo. Ptáčátko, které zrovna letělo ze školy pro malé umělce, si k pařezu zaletělo procvičit novou písničku, kterou se právě naučilo. Jaké bylo pro ně překvapení, že tam není samo, jak tomu doteď bývalo. Šikovný mravenček se u tohoto pařezu zastavil vždy na zpáteční cestě od tatínka z práce.

Sovík zrovna dočetl kapitolu v knize a podíval se okolo sebe. „Jéje, kde jste se tu všichni vzali?“ zeptal se ostatních mládětek. A všichni jeden přes druhého začali vysvětlovat, že to je jejich pařez a že na něm sedávají zrovna oni. Po chvíli se jim podařilo domluvit, že právě toto místo se jim všem moc a moc líbí. A Sovíka napadlo, že by se u toho pařezu mohli scházet častěji a společně si vyprávět příběhy, které prožili anebo si spolu hrát. Každého totiž zajímalo něco úplně jiného. Medvíďe ze všeho nejvíc miluje přírodu, chtělo by se dozvědět co nejvíc o každé rostlince, stromu a zvířátku kolem sebe. Koťátko je takový malý sportovec, zkouší různé sporty a učí se, jak o sebe dbát, aby z něj jednou byla pořádná kočka. Ptáčátko je velký milovník umění, pořád poletuje a posedává na okna u galerií, výstavních a koncertních sálů a jednou si zaletěl dokonce i do divadla. Tam se mu to moc líbilo. Mravenček všude sebou nosí svou bedničku s náradím, aby mohl všechno prozkoumat, rozebrat a zjistit, jak to funguje. Rád také vytváří nové věci, které ostatním mohou usnadnit práci. Moc rád pomáhá.

Teď se ještě musí domluvit, kdo bude sedět na pařezu, protože na pařez se může posadit vždy jenom jedno mládětko. Slova se ujal zase Sovík „Já mám takový nápad, co kdybychom se střídali. Na každém našem setkání se jeden z nás posadí na pařez a bude ostatním vyprávět, co se mu přihodilo nebo co zajímavého viděl.“ Všechna mládětka nadšeně přikyvovala a měla radost, že se umějí tak pěkně dohodnout a že je jim spolu vlastně moc pěkně. Když se rozcházela domů, už se těšila na příští setkání. (Je děti, víte, že naše mládětka vůbec nemají jména. Co kdybychom jim je vymysleli.)

Určitě víš, jak moc záleží na úvodu do celoroční hry. Při něm se rozhodne, jak se pro ni děti nadchnou, s jakou chutí se budou zapojovat do vybraných aktivit.

Průvodcem celoroční činností je **Sovík**, který dokáže vždy a za každé situace poradit. Jeho zálibou je sledovat, jak to mezi lidmi chodí a jaké mají mezi sebou vztahy.

Šikulka **Mraveneček** je zaměřený zejména na techniku, tvoření, práci s nástroji a řešení různých situací, tyto aktivity je vhodné využít na zahájení činnosti. Závěrečnou aktivitou může být divadelní představení pro rodiče a kamarády (např. Jak dědek řepu zasadil).

Medvidě nás seznamuje s životem a pobytem v přírodě a její ochranou. Zpestřením činnosti může být například návštěva Zoologické zahrady, farmy nebo zookoutku.

Ptáčátko nás zavede do světa umění a kultury. Ukáže nám, jak vnímat krásy okolního světa. Výsledkem může být společný koncert, tvořivá dílna nebo výstavka dětských prací a fotografií ze života oddílu.

Před letním obdobím nás provází čiperné **Koťátko**, které nám ukáže, jak je důležitý pohyb a zdraví. Součástí těchto aktivit může být sportovní dětský den, olympiáda nebo třeba turnaj v kuličkách.

Legendu si můžeš přizpůsobit a doplnit svými nápady.

Materiály určené pro děti

PRACOVNÍ LISTY

Pracovní list má dvě části. Hlavní se týká tématu schůzky. Boční lišta slouží k doplnění nebo rozvinutí tématu. U některých pracovních listů je lišta oddělitelná a je určena k rozstříhání a vlepení do hlavní části. Na spodní straně je tzv. nácvikový řádek, který slouží k rozvoji jemné motoriky a nácviku psaní u dětí (dysgrafie...). Pracovní listy jsou svázány do podoby sešitu, nebo je možné si je vytisknout a ukládat do desek.

SAMOLEPKY

Odměnou, kromě zážitku, z každé schůzky může být samolepka pro jednotlivce i na „plakát“ oddílu nebo družiny. Samolepky a plakát patří k doplňkovým materiálům k tomuto programu. K dispozici máš celkem 10 samolepek od každého mládětko. Můžeš je využít například pro hodnocení jednotlivců, ale i pro vlastní tvůrčí nápady (případně ztrátu). Doporučujeme pořídit jednu sadu samolepek navíc, například k vylepování na plakát za splnění úkolu. Větší barevné samolepky (jedna od každého mládětko), které sada obsahuje, jsou určeny k vylepení na zadní stranu sešitu s pracovními listy vždy po splnění posledního úkolu dané oblasti. Je jen na tobě, kdy se tak stane a za kolik splněných aktivit je dítěti udělíš.

PLAKÁT

Plakát slouží ke znázornění tematických oblastí a činností, se kterými se děti v projektu setkají. Jednotlivé části jsou propojeny s metodickými listy tak, aby bylo možné třeba samolepkou mládětko označit splnění úkolů.

Každé dítě by mělo mít k dispozici box, batůžek, nebo kapsičky na svoje výtvořky a poklady, které nashromáždí během činnosti v oddíle.

Veškeré grafické materiály jsou k dispozici i v elektronické podobě, můžeš si je sám upravovat a využít podle svého uvážení – do kroniky, na nástěnku, na webové stránky. Záleží jen na tvém tvůrčím přístupu.

Doufáme, že tě náměty osloví a budeš je rád využívat.

Přejeme tvému oddílu spoustu krásných a nezapomenutelných zážitků.